

Рейтинговий звіт ASBN 001-001 short

про визначення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ВАТ АСТРА БАНК
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	визначення
Дата визначення рейтингу:	24.03.2009 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+
Прогноз рейтингу:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури визначення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ВАТ АСТРА БАНК за 2008-2009 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Історію кредитного рейтингу ВАТ АСТРА БАНК наведено в таблиці нижче.

Дата	24.03.2009
Рівень рейтингу:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний
Рейтингова дія:	визначення

Рівень кредитного рейтингу ВАТ АСТРА БАНК підтримується:

- наявністю підтримки з боку основного акціонера – грецького банку ALPHA BANK A.E., який входить до складу провідної міжнародної фінансової групи Alpha Bank Group Greece;
- диверсифікацією кредитного портфеля за основними позичальниками та видами економічної діяльності;
- низькою питомою вагою простроченої та сумнівної заборгованості в клієнтському кредитному портфелі;
- високими показниками капіталізації та ліквідності.

Рівень кредитного рейтингу ВАТ АСТРА БАНК обмежується:

- низькими показниками рентабельності та значними адміністративними витратами, що пов'язано з нетривалим періодом діяльності;
- обмеженими можливостями щодо залучення клієнтів, що обумовлено недостатнім розвитком регіональної мережі та карткового бізнесу;
- посиленням впливу зовнішніх чинників на фінансовий ринок та зниженням ділової активності в окремих секторах економіки, та погіршенням платоспроможності окремих позичальників, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку.

Основні фінансові показники

Показник	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Активи, млн. грн.	73,00	1 090,98	1 126,35	1 602,77
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	19,09	993,51	1 037,59	1 063,44
Кошти клієнтів, млн. грн.	0,69	1,29	3,09	76,90
Власний капітал, млн. грн.	70,44	70,62	1 051,01	1 051,35
Доходи, млн. грн.	4,59	19,95	42,98	107,73
Витрати, млн. грн.	4,15	19,33	41,98	106,38
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	0,44	0,62	1,09	2,34
Чистий прибуток, млн. грн.	0,44	0,62	1,01	1,35
Доходність активів, %	-	-	-	0,08
Доходність капіталу, %	-	-	-	0,13

Резюме

Відкрите акціонерне товариство АСТРА БАНК (далі – «Банк») було створено рішенням Установчих зборів засновників у серпні 2007 року як універсальну кредитно-фінансову установу зі статутним капіталом у 70 млн. грн., а вже у лютому 2008 року Банк отримав ліцензію та письмовий дозвіл НБУ на здійснення банківських операцій.

У квітні 2008 року 90% акцій Банку було придбано грецьким банком ALPHA BANK A.E. і оголошено про нову емісію, в результаті якої статутний капітал був збільшений на 980 млн. грн., а частка ALPHA BANK A.E. зросла до 93,3333%.

ALPHA BANK A.E. є одним з найбільших банків Греції і входить до складу грецької фінансової групи Alpha Bank Group Greese, яка є однією з провідних банківських та фінансових груп у Греції та Південно-Східній Європі.

За рейтингом НБУ на 01.01.2009 р. ВАТ АСТРА БАНК перебуває у III групі і посідає 61 місце серед 182 банків України. Питома вага активів Банку у банківській системі складає 0,173%. За квітень-грудень 2008 року чисті активи Банку зросли у 22 рази і станом на 01.01.2009 р. складають 1 603 млн. грн., кредитно-інвестиційний портфель зріс у 57 разів – до 1 103 млн. грн., власний капітал за рахунок статутного збільшився у 15 разів – до 1 051 млн. грн.

ВАТ АСТРА БАНК почало розвивати мережу відділень лише у II половині 2008 року, до цього періоду клієнти банку обслуговувалися в Головному офісі, розташованому в м. Києві, та безпосередньо у точках продажів партнерів. За короткий проміжок часу відділення Банку (21 станом на 01.01.2009 р.) охопили шість найбільш економічно розвинених областей України. Відділення побудовані за принципом точок продажів, завдання яких обмежується залученням ресурсів та видачею кредитів, вони не мають жодних власних повноважень – усі рішення приймаються централізовано через Головний Банк.

ВАТ АСТРА БАНК наразі зосереджено на обслуговуванні корпоративних клієнтів, а саме представників малого та середнього бізнесу. Хоча на початку своєї діяльності, до ускладнень на фінансовому ринку, основний фокус ставився на роботі з фізичними особами. Оскільки ВАТ АСТРА БАНК було створено нещодавно, то клієнтська база є незначною: станом на 01.01.2009 р. загальна кількість клієнтів Банку складалася майже з 4 тис. осіб, переважна більшість яких – це фізичні особи. Клієнтська база Банку почала активно збільшуватися з середини 2008 року, і подальше її зростання зумовлено як активним розвитком установи, так і розширенням регіональної мережі відділень.

У IV кварталі 2008 року ВАТ АСТРА БАНК набуло статусу асоційованого члена міжнародної платіжної системи VISA. Таким чином, вихід на ринок платіжних карток Банк планує здійснити тільки у 2009 році. Відповідно, наразі власна інфраструктура обслуговування карткового бізнесу відсутня.

Станом на 01.02.2009 р. у судових органах справи за участю ВАТ АСТРА БАНК не розглядалися. У ході перевірок Банку державними контролюючими органами протягом всього аналізованого періоду порушення були виявлені тільки НБУ, втім вони є несуттєвими.

ВАТ АСТРА БАНК розпочало свою діяльність у 2008 році, тому основною ресурсною базою наразі виступає акціонерний капітал, який має добру структуру та забезпечує високий рівень покриття кредитно-інвестиційних ризиків: власний капітал формується практично тільки акціонерним капіталом – коефіцієнт фондової капіталізації на 01.01.2009 р. становив 99,9%. Значення коефіцієнта захищеності капіталу наразі є відносно низьким – 3%, проте це зумовлено початком діяльності установи і вливанням значного обсягу капіталу.

Зобов'язання ВАТ АСТРА БАНК представлені, здебільшого, коштами інших банків, проте всі вони залучені на умовах SWAP.

Клієнтські кошти, що залучені ВАТ АСТРА БАНК, складають менше ніж 14% зобов'язань. Вони представлені вкладками невеликої кількості контрагентів: станом на 01.01.2009 р. кошти всього 10 клієнтів формують 98,6% депозитного портфеля, а кошти 20 найбільших кредиторів Банку формують 92% усіх його зобов'язань. Диверсифікація ресурсної бази за видами економічної діяльності є відносно доброю: станом на 1 січня 2009 року в зобов'язаннях за коштами, залученими на рахунки суб'єктів господарювання, найбільшу питому вагу мають кошти підприємств, які займаються торгівлею, ремонтом автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 85,3% (21,6 млн. грн.); юридичні особи, які займаються фінансовою діяльністю – 6,4%.

Концентрація ресурсної бази за основними кредиторами є суттєвою, оскільки клієнтська база наразі є незначною і головним ресурсом на цьому етапі розвитку виступає власний капітал (зобов'язання складають лише 34% пасивів).

Протягом аналізованого періоду ВАТ АСТРА БАНК дотримувалося всіх економічних нормативів, встановлених НБУ. Більшість нормативів Банку, зокрема кредитних ризиків, протягом аналізованого періоду перебували на доброму для банківської системи рівні. Обсяги операцій з інсайдерами несуттєві. Високі значення нормативів адекватності капіталу та ліквідності зумовлені початком розвитку Банку, наявністю значного обсягу капіталу та відносно невеликого обсягу операцій з клієнтами.

На сучасному етапі розвитку ВАТ АСТРА БАНК основними доходними активами виступають операції на міжбанківському ринку (проводяться, насамперед, за угодами типу SWAP за якими розміщується гривня). Активна діяльність на ринку викликана, насамперед, наявністю надлишку ресурсів та мінімальним ризиком таких операцій з достатнім рівнем доходності. Проте до III кварталу 2008 року основну частку вільних коштів Банк вкладав у боргові цінні папери НБУ.

Клієнтський кредитний портфель, який почав зростати з середини 2008 року, демонстрував високий темп зростання і на кінець року складав майже чверть активів Банку. У портфелі переважають кредити, що надані фізичним особам, а

саме – автокредити та бланкові позики, частка іпотеки незначна. Кредити юридичним особам надані переважно на поточні потреби. Переважна більшість клієнтських кредитів Банку представлена у національній валюті.

Диверсифікація кредитного портфеля за основними позичальниками та видами економічної діяльності є доброю. Станом на 01.01.2009 р. на 20 найбільших позичальників припадає 41,5% портфеля (проти 100% на 01.04.2008 р.), або 15,5% капіталу I рівня. У корпоративному бізнесі найбільшу частину кредитів надано підприємствам, які займаються торгівлею, ремонтом автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку (47,4% портфеля, або 6,3% капіталу I рівня); кредити підприємствам переробної промисловості складають 23,1%; фінансової діяльності – 7,8%.

Якість клієнтського кредитного портфеля ВАТ АСТРА БАНК є доброю (питома вага простроченої та сумнівної заборгованості у клієнтському кредитному портфелі складає 0,6%), проте, значний обсяг високоризикових кредитів, погіршення стану економіки, а, відповідно і, стрімке погіршення платоспроможності багатьох клієнтів вплинули на якість активів Банку.

У структурі кредитних операцій ВАТ АСТРА БАНК за категоріями ризику заборгованість, класифікована як «стандартна» та «під контролем», становить 65,3% на 01.01.2009 р. За жовтень-грудень 2008 року обсяг заборгованості, класифікованої як «сумнівна» та «безнадійна»¹, зріс до 29,7 млн. грн. (проти з 1,1 млн. грн. на 01.10.2008 р.), і становить 3,2%. Обсяг 10 найбільших проблемних кредитів складає 7,8 млн. грн., або 2% клієнтського кредитного портфеля (здебільшого це автокредити та іпотека).

У свою чергу Банк почав проводити більш жорстку кредитну політику, зокрема, припинив видачу бланкових та валютних кредитів фізичним особам. Створені резерви під кредитні операції у декілька разів перевищують прострочену та сумнівну заборгованість.

В умовах зниження ділової активності в окремих секторах економіки, погіршення платоспроможності позичальників, а також з огляду на те, що кредитний портфель не перевірено часом, можливе погіршення якості активів Банку. Втім ці ризики не є наразі суттєвими для ВАТ АСТРА БАНК, оскільки кредитно-інвестиційні операції мають високе покриття власним капіталом.

Побудована у Банку система управління ризиками забезпечує виявлення, оцінку, моніторинг та контроль усіх видів ризиків на відповідних організаційних рівнях і спрямована на досягнення оптимального співвідношення між прибутковістю та ризиковістю операцій для забезпечення фінансової стійкості Банку, його надійності та платоспроможності.

За підсумками 2008 року ВАТ АСТРА БАНК отримало чистий прибуток у розмірі 1,35 млн. грн. Головними операційними доходами Банку були доходи від операцій

---

¹ згідно з формою статистичної звітності №604

на міжбанківському ринку та операцій з казначейськими цінними паперами. Процентні доходи від кредитування клієнтів зростають, але наразі їх частка невисока. Помітно збільшувались і комісійні доходи від РКО та кредитного обслуговування клієнтів. Значний дохід Банком було отримано від торговельних операцій з валютою та через переоцінку валютної позиції (тільки за IV квартал цей дохід склав 18,8 млн. грн.).

В умовах початку розвитку бізнесу ВАТ АСТРА БАНК чистий прибуток є низьким, оскільки вагома частка чистого операційного доходу спрямовується на розвиток (маркетингові заходи, розширення мережі тощо), а також на відрахування в резерви. Показники капіталізації є досить високими, що дає можливість утримувати високу процентну маржу, оскільки основними доходами Банку на даному етапі виступають доходи від розміщення вільних гривневих ресурсів на міжбанківському ринку.

У зв'язку із погіршенням економічної ситуації у країні ВАТ АСТРА БАНК на 2009 рік окреслив перехідний бізнес-план помірного зростання, основним завданням якого є утримання поточних позицій на фінансовому ринку. Надалі, при покращенні ситуації на ринку, заплановано більш динамічніший розвиток установи. Цільові клієнти – це, насамперед, представники малого та середнього бізнесу. Робота з фізичними особами проводитиметься, передусім, з погляду залучення депозитів, а також автокредитування. Для цих сегментів буде побудовано стандартизований продуктивний ряд. Представники великого корпоративного бізнесу не входять до фокус-групи, але Банк планує розвивати і цей напрям: робота з такими клієнтами буде ґрунтуватися, здебільшого, на індивідуальному підході. Основною валютою кредитування буде гривня.

У ресурсній базі основний акцент буде ставитись на залученні депозитів – зростання кредитних операцій має відбуватись пропорційно росту вкладів. У 2009 році, у зв'язку із несприятливим економічним середовищем, Банк не планує розвивати регіональну мережу.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ВАТ АСТРА БАНК визначено на рівні «aaBBB+», прогноз «стабільний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансових установ

А.М. Коноплястий

Старший фінансовий аналітик відділу рейтингів фінансових установ

А.М. Мовчан

Додатки

Дані балансу ВАТ АСТРА БАНК, млн. грн.

Назва статті	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	35,48	41,96	46,07	24,42
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	850,00	700,00	197,00
Кошти в інших банках	9,06	121,56	183,12	956,26
Кредити клієнтам	10,16	53,18	165,56	391,16
Цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00
Довгострокові вкладення	12,70	18,48	26,24	52,56
Нараховані доходи	0,16	1,02	2,95	8,47
Резерви	-0,13	-1,39	-9,09	-40,29
Інші активи	5,58	6,18	11,50	13,19
Разом активів	73,00	1 090,98	1 126,35	1 602,77
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	0,00	38,78	68,05	467,84
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	0,09	0,09	1,75	25,24
Кошти фізичних осіб	0,60	1,20	1,34	51,66
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	0,00	0,05	0,26	1,19
Інші зобов'язання	1,88	980,24	3,94	5,49
Разом зобов'язань	2,56	1 020,36	75,35	551,42
Сплачений статутний капітал	70,00	70,00	1 050,00	1 050,00
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	0,00	0,00	0,00	0,00
Результат минулих років	0,00	0,00	0,00	0,00
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	0,44	0,62	1,01	1,35
Всього власний капітал	70,44	70,62	1 051,01	1 051,35

Дані звіту про фінансові результати ВАТ АСТРА БАНК, млн. грн.

Назва статті	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Процентні доходи	1,66	6,78	26,65	68,03
Комісійні доходи	0,05	2,66	4,81	9,15
Результат від торговельних операцій	0,07	3,37	4,33	23,14
Інші операційні доходи	2,81	7,14	7,20	7,41
Інші доходи	0,00	0,00	0,00	0,00
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00
Непередбачені доходи	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходів	4,59	19,95	42,98	107,73
Процентні витрати	0,00	0,10	0,57	6,08
Комісійні витрати	0,01	0,02	0,08	0,18
Інші операційні витрати	1,16	5,91	12,31	22,91
Загальні адміністративні витрати	2,85	11,88	19,82	37,72
Відрахування в резерви	0,13	1,41	9,12	38,50
Непередбачені витрати	0,00	0,00	0,00	0,00
Податок на прибуток	0,00	0,00	0,08	1,00
Всього витрат	4,15	19,33	41,98	106,38
Фінансовий результат поточного року	0,44	0,62	1,01	1,35